

1 березня 2023 року

Які перспективи відкриває професійна освіта

Інформація для підлітків та молоді зі статусом захисту S

Освіта в Швейцарії: Багатьом молодим людям з України довелося змінити свої попередні плани здобуття освіти через війну та виїзд з України. Зараз вони перебувають у Швейцарії і скоріше за все ще певний час залишатимуться тут. Для їхнього майбутнього важливо, щоб вони мали можливість безперервно продовжити свою освіту, і за необхідності, також завершити своє навчання тут, у Швейцарії. Швейцарська система освіти пропонує багато можливостей для отримання професії. Використання цих можливостей відкриває шлях до успішного професійного майбутнього як у випадку скорого повернення до України, так і у випадку більш тривалого перебування у Швейцарії.

Різні системи освіти в Україні та Швейцарії: В Україні старша (або профільна) середня освіта, через яку проходить більшість молоді, наразі триває два роки (з 2027 року заплановане її продовження до трьох років). Після цього більшість випускників вступає до вищих навчальних закладів. У Швейцарії старша середня освіта, як правило, триває довше, і крім того існує більше шляхів її здобуття. Найбільш розповсюдженим з них, яким користуються приблизно дві третини молодих людей, є професійна освіта.

Що таке професійна освіта (нім.: *Lehre/Berufslehre*, фр.: *apprentissage*)? Професійна освіта (професійна базова освіта) є частиною швейцарської моделі успіху. Професійна освіта забезпечує знання та практичні навички, необхідні для професійної кар'єри. Учні-стажери працюють декілька днів протягом тижня на підприємстві, а в інші дні відвідують спеціалізовану школу. Вивчений матеріал застосовується на практиці. Під час навчання виплачується заробітна плата (яка в учня-стажера складається з багатьох сотень франків на місяць).

Перспективи кар'єрного зростання: Професійна освіта дозволяє отримати відповідну кваліфікацію (Державний сертифікат про професійну освіту (EBA), Державний сертифікат професійної здібності (EFZ)). Серед іншого, вона відкриває широкі перспективи також для здобуття вищої фахової освіти, і таким чином, є надійною основою для успішної професійної кар'єри.

Чи підходить професійна освіта у вашому випадку? Багато успішних кар'єр у Швейцарії починалися зі професійної освіти – в цій країні це найрозповсюдженіший вид старшої середньої освіти. Професійна освіта забезпечує ранній і практично-орієнтований старт професійної кар'єри. Це відрізняє її від шляху через здобуття вищої освіти, за якого вступ до професійного світу відбувається суттєво пізніше. Учні можуть обирати з поміж 250 різних професій. Навчання характеризується поєднанням стажування на

підприємстві та заняття в спеціалізованому навчальному закладі (професійні та загальноосвітні предмети) і забезпечує міцну основу для входження у світ праці.

У Швейцарії також існують інші можливості отримання старшої середньої освіти, такі як технічні середні школи та гімназії. Навчання в них відбувається виключно у навчальному закладі, без стажування. Втім, для навчання у них необхідно знання хоча б однієї з офіційних мов Швейцарії на дуже високому рівні. Те саме стосується і закладів вищої освіти (університети, політехніки, університети прикладних наук).

У випадках, коли знання мови навіть для професійної освіти є недостатніми, або є невизначеність з вибором професії, на допомогу прийдуть інтеграційні або різноманітні підготовчі курси (Integrationslehre, Vorlehre), які дають молодим людям можливість (звичайно протягом одного року) підготуватися та зорієнтуватися, для того, щоб розпочати професійну освіту.

Пошук місця професійної освіти та консультаційні послуги: Для того, щоб з'ясувати, яка саме освіта, в якій професійній сфері відповідає вашим побажанням та здібностям, найкраще звернутися до профорієнтаційного центру (BIZ), які мають інформаційний матеріал та консультантів з вибору професії. Ці центри також надають поради, як діяти під час пошуку місця професійної освіти. Розповсюдженою практикою є пробні стажування на декількох різних підприємствах, аби визначитися з найбільш прийнятною пропозицією. Тож надсилайте своє резюме на декілька підприємств та проходите декілька пробних стажувань перед тим, як остаточно визначитись. Коли є згода обох сторін – і майбутнього стажера, і підприємства – вони укладають договір на навчання.

[Більше інформації \(німецькою мовою\) можна знайти тут.](#)